

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
1 óra 60 fillér.
3 óra 1.80 fill.
Vidéken:
1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hova minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Öngyilkos tüzer. — Gyilkos anya. — Tüz Récze-Kerezturon.

Itt éhen halnod kell...*)

— A kivándorlás megakadályozása. —

(s. m.) Széll Kálmán kormánya törvényt csinált a kivándorlás szabályozására, és csodálatos egyértelműséggel ugyanakkor az amerikai Egyesült-Államok kormányának egy rendelete a magyarországi tótok bevándorlása elé gördít akadályokat. Ez a hír, amely a francia lapok útján került hozzánk, aligha nem többet jelent annál, ami benne kifejezésre jut. A magyarországi tótok ugyanis csak addig verik az ő tót mellüket, amíg itthon vannak; de amikor elhagyják a magyar hazát és különösen akkor, amikor Amerika partjaira érnek, magyaroknak nevezetnek s vétkeik a magyar nemzet fejére szalának. Ha tehát az egyesült-Államok Kormánya a hozzánk eljutott hírek szerint utját állja a magyarországi tótok bevándorlásának, akkor ezt egészen bátran úgy is értelmezhetjük, hogy Amerika egyáltalán lemond arról, mikép lakosságát a magyarországi kivándorlás révén gyarapítsa,

Nem lehetetlen, hogy ezt a tilalmat tót testvéreinek, illetve tót testvéreink némely kellemetlen szokásainak köszönhetjük — és ebben az amerikai kormányrendelete éppenséggel nem hitelgő reánk nézve. Azonban az is meglehet, hogy a mi kormányunk és az amerikai kormány intézkedéseiben megnyilatkozó egyöntetűség nem egyéb, mint a kivándorlás szabályozása érdekében minden eszközzel küzdő magyar kormánypolitika fá-

radozásainak eredménye. S valjuk meg, hogy ez az eset nem válik dicsőségünkre.

Mert, ha Amerika a magyar kormány kívánságára, diplomáciai közbejárás folytán zárja el a köztit a magyar kivándorlók elől, akkor ez annyit tesz, hogy Magyarország e tekintetben Románia példáján lelkesül és erőszakos uton köti a magyar földhöz azokat a szerencsétleneket, akiket a kenyér után való hajszakerget egy jobb hazafelé! Románia így tesz üldözött jogaiktól, sőt kenyereiktől, de ki nem ereszti a román határon. S ha mégis kimennek, kijárja a külföldi államoknál, hogy sehová se eresszék be őket, sőt még azt is kieszközli, hogy más államok az átutazásoknak is utját állják.

Pedig ez az eljárás ellenkezik az emberiség kívánalmaival. Csak a leg-sötétebb középkorban voltak röghöz kötött jobbgyok és még ezeknek is munkát s kenyeret adott a földesur. Ma azonban kiesavaják a munkás-kéz-ből a munka eszközét: munkát sem adnak, hogy kenyeret ne keljen adni, ellátásáról tehát nem gondoskodnak, de azért a szűkölködőt el nem eresztik, idekötik s ha kell erőszakkal állják el menekülésének útját.

Ha van összefüggés a magyar kormány kivándorlási intézkedései és az amerikai kormány kivándorlási rendelete között, — és a látszat arra utal, hogy van, — akkor ez azt jelenti, hogy a magyar kormány nem csak a romai átutazó kivándorlókat, hanem immár saját polgáraival szemben is letért a humanizmus útjáról. Letért pedig kétségkívül agrár érdekek védelmében.

De micsoda védelem ez! Az a szegény munkásember, akit az ügyetlenül gazdálkodó magyar haza táplálni képtelen, nem kereshet többé új hazát, mely munkája ellenében kenyeret adna neki és talán itthon nyomorgó családjának. Ezentúl erőszakkal, kettős lakattal elzárják előle a kaput. A magyarhatáron nem bocsátják ki az amerikai parton pedig nem fogadják be. Itthon kell tehát maradnia, azért, hogy a gazdag földesurak, a kik a magyar föld tulnyomó részének birtokosai, kényelmesen válogathassanak az olcsó munkások között s maradjon mulatságra, játéokra, lóversenyre, Minél több munkásember marad idehaza, annál kisebb munkabérért műveltetheti meg a nagy ur óriási birtokát. S míg egyrészt fáj nekünk, ha véreinket túllünk elszakadni látjuk, addig más részt fellázad minden jobb érzésünk az ellen az erőszak ellen, amelylyel az állam a földzorsa martalékaul veti szűkölködő polgárait.

A magyar állam érdeke megkívánja, hogy a kivándorlásnak gátat vessünk, de az általános emberi érdek, mely nem kisebb amannál, tiltakozik az ellen, hogy a kenyérért kinyújtott kart erőszakkal leüssük. Am, küzdjön a kormány a kivándorlás ellen de nem az erőszak, hanem az igazság, a méltányosság fegyvereivel. Fektesse Magyarország gazdasági életét olyan alapokra, hogy a munkás kezek ne maradjanak dologtalanul és hogy kenyér teremjen a munka nyomán: kenyér nemcsak a föld urának, de kenyér annak is, aki a föld erejét a munka verejtékének árán ringó kalászra váltja fel. Akkor nem fog a

magyar idegenbe vágyni és ez a földi kincsekben oly gazdag ország nem lesz többé a nyomor házája.

A magyar kormány végrehajtója akar lenni a „Szózat“ rendeletének: „Itt éljed, halnod kell.“ De ezt így módosítja: Itt éhen halnod kell.

Embercsere.

— Reggeli levél. —

Kolozsvár, nov. 15.

Évek óta tart Magyarországon a nagy átalakulás. Fogy a magyar. Az ősök unokái kifelé vándorolnak. Egy részük Amerikába, más részük Szlavoniába, a harmadik részük, a székelyek Romániába. Az emberanyagból azonban nem vesztünk. Amennyi ugyanis kimegy a mi véreinkből, annyi szívárogo be Galicziából. Ezek már nem a mi véreink, sőt inkább a mi véreinket, megmaradt anyagi öröket szipolyozni jönnek ide, hogy aztán idegenségükkel ráfeküdjenek a nemzet testére. Így fordul meg a sors. Ha ugynevezik is hajdan ezt az országot, hogy „Magyarország“ nem lesz az magyar, mert a magyar faj ki- vesz belőle.

A ki- és bevándorlás kérdését, annak szabályozását, megakadályozását tanulmányozzák, codifikálják minden miniszteriumban. És míg ez a dolog folyik, fogy a magyarság a Dunántulról és Veszprém megyéből. Látjuk ezt a felvidéken és látjuk a Székelyföldön, bár ez utóbbi helyen a legutóbbi idő alatt hatalmas mozgalom indult meg az idegenbe vándorló székelymagyarság megmentésére, itt-hontartására. Amíg részint a rossz gazdálkodás, részint a tulságos megterhelés következtében az ország legnagyobb, most már tiszta magyar vidékén is érvényesül az egy-két gyermek rendszer, vagyis a bűnös fajirtás, addig látjuk, mint sardjádznak itt ki az idegenből beözönlött kazárok és mint élőködnek a fiaink által megmivelt földek terméke között. Fogy itt a magyar, nagyon fogy s ha fölébredne, Kossuth Lajos s elharsogná: „magyar légy, magyar! Ébredj magyar!“, mint tette ezt a szabadság ébredésének hajnalán — nem tudjuk, hogy hányan ébrednének föl dörgő szavaira.

Kétségtelen, hogy magyarságunk megmentésének egyik leg-

*) E cikket a „M. Sz.“ fővárosi napilapból vesszük át és közöljük le, mint igaz tükrét országunk jelenlegi szociális helyzetének.

főbb eszköze a nép anyagi helyzetének javítása kormányzati és társadalmi uton és módon. De annak sem szabad elmaradni, hogy etikailag is hassunk arra a magyarra, hogy ne hagyja kiveszni a faját s ne hagyja kipusztulni azt a nemzetséget, mely a történelem tanúságai szerint háromszázévezred magával jött e földre, itt milliókká sardzadott s becsületet, tisztelet szerzett a magyar névnek. E tekintetben pedig nálunk még nagyon kevés történik.

Legyen a jelszavunk az, hogy „valamivel kevesebbet a hadsereg és többet a népoktatásra!” Poroszország is először a népoktatást emelte magasra és ennek alapján azt a hadsereget, mely dicsőséget aratott Sedan-nál és megteremtette az egységes német birodalmat. Nálunk — úgy látszik — másként gondolkodnak.

Külömben, amint már fentebb is jeleztük most dolgozzák át a miniszteriumok a be- és kivándorlás kérdésének szabályozását . . .

Esküdszéki tárgyalás.

Kolozsvár, nov. 15.

Ez év június havában véres gyilkosság történt Mezódomb közeli községben. A szörnyű tett indító rugói egy apagyilkosság körül csoportosulnak, mert évekkel ezelőtt az egyik haragos, ki ellenfelének áldozatául esett, megölte annak édesatyját. A gyilkosnak Mózes Gittont a neve s az esetet következőleg mondta el:

Évekkel ezelőtt a Marusán familiának egyik tagja agyonütötte az édes apját s ettől kezdve halálos ellenségei lettek egymásnak, sőt elhatározta magában, hogy apja haláláért bosszút áll. Ez év június havában a véletlen úgy akarta, hogy mindketten egy gazdához menjenek dolgozni: *Purgár Péterhez*. Bosszúja mindjárt eszébe jutott s mert a déli pihenőnél alkalma nyílt azt keresztül is vinni a gyanutlanul alvó Marusán Juont megközelítette s egy nagy késsel hasba szurta, de — miként később hozzátette vallomásához — nem akarta ezzel halálát okozni Marusán Juonnak.

TÁRCZA.

Őszi dal.

(A „Kolozsvári Ujság” eredeti tárczája.)

Írta: *Venczel Juliska.*

Szász-fenesi kis erdő nem leveles,
Nefejejtes, gyöngyvirágja már deres,
Azért deres, mert nincs dala, virágja,
Virág, madár hűtlen lett hozzája . . .

Szász-fenesi kis erdő nem leveles,
Elmegyek én innen, ha te nem szeretsz,
Maradjon itt a boldogság te nálad
Bárha szívem meg is reped utánad . . .

Szász-fenesi kis erdő nem leveles,
Én szeretlek, te csak tovább is szeress,
Játékszered voltam mindig te neked
Azért mégis olyan mélyen szeretlek . . .

A kolozsvári királyi ügyészség Mózes Gittont e tetteért a büntetőtörvénykönyv 278. §-a alapján gyilkosság büntette miatt vád alá helyezte s ügyében tegnap tartották meg a tárgyalást. Elnökölt báró Szentkereszti Zsigmond. Szavazó bírák Szász Béla és Bartók József voltak. A vádat Csipkés Károly képviselte, a védelem dr. S. Morariura volt bizva.

Az esküdtbírók a következőkép alakult meg: Hidegh Mihály, Szamosy János dr., Sárkány Lajos dr., Gyárfás Benedek, Gombos Ferencz, Asztalos Károly, Andrásovszky Lajos, Gömöri László, Sikó Lajos, Weress László, Szathmáry Akos rendes esküdtek. Ifj. Bertha Mihály, Ajtai K. Albert pótesküdték.

A vádlott kihallgatása után a vád és védbeszédekre került a sor. Csipkés Károly dr. lendületes beszéddel indokolja, hogy miért ejti el vádlottal szemben a 278. §-t. Majd kiemeli, hogy miért látja fennforogni a 279. §-ban körülírt kritériumokat. Kéri az esküdteket, szándékos emberölés büntetében marasztalják el Mózes Gittont.

Morárius István védő nem látja beigazoltnak a szándékos emberölést. Kéri az esküdteket, hogy védenézet halált okozó súlyos testi sértésben mondják ki bűnösnek.

Az esküdtek verdiktjét fél 12 órakor hirdették ki. Eszerint a vádlottat csak a halált okozó súlyos testi sértés büntetében mondták ki bűnösnek. A bíróság ítéletét déli 12 órakor hirdette ki br. Szentkereszti Zsigmond kuriai bíró.

A vádlottat Mózes Gittont a törvényszék súlyos testi sértés büntetésebe ütköző cselekményért 6 évi fegyházra ítéli.

A vádlott az ítéletben megnyugszik.

Gyilkos anya.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 15.

Párisban a napokban egy 75 éves öreg asszony meggyilkolta leányát. A szörnyű bűne az anyai szeretet vitte a gyilkost, aki megakarta menteni leányát

Flórián uram leányai.

A „Kolozsvári Ujság” tárczája.

Írta: *Koncz Béla.*

Lépre csalják a szegény ember leányát hizelgő szavakkal, házassági ígéretekkel s hogyha a szerencsétlenek eléggé balgák elszedülni a kártyavár építésétől, ígérteitől és szeretőjükkel aljasodni, akkor aztán eldobják maguktól az áldozatot, mint egy félig elszívott cigarettát, mert hát csak nem fognak feleségül venni egy becsületlen nőt?! Az aztán, hogy ki volt a becsületrabló, az nem kérdés. A tévelyedetre ránehezül ballépésének átka egész életén keresztül, míg az a másik, az a becsületgyilkos, fölemelt fível, füttyörészve tépdési tovább is a virágot, hogy mindannyi elhervadjon bűnös kezei között! Ah, inkább fagyassza meg a halál

a további szenvedésektől. A gyilkosság áldozata Moine Eugénia felülnő szép barna asszony Férje Moine Richard viszonyt folytatott szolgálójával. Mikor erről hitvese is értesült nyomban eltávozott a hűtlen házból s visszatért édesanyjához, a 75. esztendő Baussewen asszonyhoz. A sok izgalom apnyira megviselte a boldogtalan asszony idegeit, hogy nem sokkal ezután buskomorra lett. Utóbb az üldözési mánia szimptomái mutatkoztak rajta, mire a rendőrség elmeegógyintézetbe akarta szállíttatni, de ez ellen édesanyja mindvégig tiltakozott.

— Ne vigyétek leányomat tébolydába. Ott rosszul bánnak vele, pedig amugy is eleget szenvedett márszegény. Inkább pusztuljon el, haljon meg azonnal . . .

A szomszédok persze nem hitték, hogy az öreg asszony komolyan kívánja leánya halálát. A minap Baussewenné és beteg leánya sétálni mentek. Midőn rövid idő múlva visszatértek, szobájukból pisztolydörej hallatszott.

— Az örült asszony meggyilkolta leányát! — kiáltották a szomszédok s kifeszítették a szoba ajtaját. Borzalmas látvány táralt eléjük. Anya és leánya szemközt álltak egymással, az előbbi hegyes tört, az utóbbi füstölő pisztolyt tartott kezében. Midőn az ajtó kinyílt, Moine Eugénia megtántorodott és holtan rogyott a földre. — Baussewenné kihallgatása alkalmával megvallotta, hogy megfontolt szándékkal gyilkolta meg leányát, mert nem akarta, hogy a boldogtalan asszony tovább szenvedjen. Háromszor lött gyermekére, de az örült nő kiesavarta kezéből a fegyvert. Ekkor éles törrel szurta át áldozata szívét.

Tűz Récze-Kereszturon.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 15.

Tegnap hajnalban Kolozsvár tőszomszédságában nagy tűz pusztított.

Réczekeresztur községet fenyegette elhamvasztással a vésszes elem, mely Szabó Lőrincz asztalosmester műhelyében ke-

a lelkét minden leánynak, mintsem az ilyen alávaló kéjenczek sovárgó keblén fonnyadjanak el!

— Szigoruan ítélj Flórián. Hiszen azok közt is lehetnek becsületes emberek.

— Igen, vannak, de nem azért, hogy szegény leányt feleségül vegyenek!

— Hadd el anyám, az apám nézetét úgy sem tudod megváltoztatni. Majd mehoz az idő mindent, szólott közbe Anna.

— Igen! az mindent mehoz, de jaj neked, ha az a minden több lesz a kelleténél?! s fenyegetőleg emelte föl a kezét Tanács Flórián.

E pillanatban vidám énekhang halatszott be a szobába. Mintha megkönnyebbült volna a Flórián uram leánya.

— Ezek az én leányaim. Ezek az én életem borultató napsugarai. Ilyenek lássátok, a sze-

letkezett. A tűz hamarosan átharapódzott az istállóra, eszűrre és a többi melléképületekre is.

Óriási veszedelemben forgott az egész házsor és csak a vészharang kongására fölriadt lakosság működésének köszönhető, hogy nem történt komolyabb baj.

A szomszéd házsor három órai kemény munka után megvolt mentve, de a telket és az ezzel szomszédos két épületet, ahol a tűz kigyulladt, nem tudták megmenteni.

A mentési munkálat közben Józsa Mihály, Deér Ferencz és Szalontai János réczekeszteri gazdák kisebbszerű égési sérüléseket szenvedtek s most a kórházban ápolatják magukat.

A tűz keletkezésének okát még nem lehet tudni.

Lélekvásár Kolozsvárt.

Kolozsvár, nov. 15.

A társadalmi erkölcskapcsok ijesztő lazulása oly bünt is von maga után a többi sok között, mely a legelítendőbb kenyérkeresetet folytató gazembereknél is mélyebbre súlyesíti annak követőit.

A lélekvásár, a becsületrablás, az emberi bűnök egyik legundokabb faja ez. A mai világban szinte lihetetlenül hangzik ez, hisz a tények számtalan esetben igazolják a föltevésék és állítások alaposságát.

Ezeket a lelket vevő és adó kufároknak szemérmetlen üzérékedése nem rejtejt dolog senki előtt. Arva, elhagyatott leányokat keritenek hálójukba s miután drága pénzért egy harmadik személynek odadozták áldozatukat — tul adnak rajtuk, mint hajdan a rabszolgákon.

Miért történik ez éppen ez nálunk, a lovagias, civilizált Magyarországon?

Nem problematikus kérdés ez. Vessünk egy pillantást büntetőtörvénykönyvünkbe és megtaláljuk ott a feleletet.

Két évvel ezelőtt történt egy ehhez hasonló eset, mely alapot ad e cikkünk megírására is. A bűnöst öt hónapra ítelték az „enyhítő körülmények figyelembevételével.”

Létezik-e ily esetben is eny-

gény ember becsületes leányai. Dolgoznak, munkálnak egész nap és mégis dalolva jönnek haza, görbédnek, fáradnak napestig és mégis olyan az arczájok, mint a pünkösdi piros rózsza, igen és még sem olyan fehér, mint a te arczod, mint a te hófehér arczod Anna! Vigyázz, nagyon vigyázz, hogy az a fehér arcz ki ne piruljon egyszer én előttem!

Fölnyilott az ajtó és beröppent a Flórián uram két kedvesebbik leánya. Mintha megjelenésök, mintha pünkösdi piros rózsza arczok előtt csakugyan szerte foszlott volna az a borus felleg, a mely a Tanács Flórián lelke fölött barangolt. Flórián asszonyom is egészen elfeledte az előbb halottakat, csak Anna, csak ő állott most is úgy, mint egy merev, szív nélküli szobor.

(Folytatás következik.)

hitő körülmény? Vajjon az ember legdrágább kincsének — a becsületnek elrablása nem-e épp oly bűn, mint a bármily okból, bármily sötét szándékból elkövetett gyilkosság? Mert lehet-e az, akinek becsülete „nincs?”.

A társadalomban nem. Egy szívet alkotnak ezek és e kontingenst — akár az élőhalottak tanyáját mindenki elkerüli, akiben még el a becsületnek parányi szikrája.

Alkossanak ezen állapotok ellen szigorú törvényt, akkor majd alább száll nyereszkedési hajlamuk, akkor ki fogjuk kerülni azt, hogy más kultúr-állam ujjal mutasson reánk a mézzel, vajjal telt „lovagias” Kánaánra.

Tegnapelőtt Kolozsvárra is ellátogatott egy lélekkufár Izrael Róza budapesti fodrásznő személyében, ki egy Keszler Irma nevű leányt csábitott el s Pestről Kolozsvárra hozott, hogy itt valamelyik nyilvános házban eladja. Már érintkezésbe is lépett néhány üzlettulajdonossal, midőn egy ember előtt feltűnt a siró szőke leány s bajának oka után tudakozódva, megismerte a valót. Följelentést tett a rendőrségnél, mely nyomban elrendelte a lélekkufár letartóztatását, de eredményt csak részben érthettek el, mert Izrael Róza megszökött.

A hatósági emberek még ártatlanul találták a leányt, kinek hazaszállíttatása érdekében azonnal intézkedéseket tettek folyamatba. Izrael ellen megindították a törvényes eljárást.

BIREK

Kolozsvár, nov. 15.

— **Meghívó.** A kolozsvári „Bethlen Gábor kör” f. hó 16-án vasárnap d. u. fél 3 órakor a református kollégium nagy termében tartja alakuló gyűlését, melyen a budapesti „Bethlen Gábor kör” képviselőjében Miklós Elemér elnök is jelen lesz. Napirend: 1. Korelnök választás; 2. Alapszabályok tárgyalása; 3. Elnök választás; 4. Többi tisztviselők választása és a bizottság megalakítása. Erdély nagy fejedelmének: Bethlen Gábornak zászlaja alá hívunk benneteket. Jöjjetek minél többen s kezet fogva dolgozzunk az ő szellemében! Kolozsvárt, 1902. november 14-én. Az előkészítő bizottság nevében: Gróf Bethlen Pál, Kovács N. Sándor, Jh. Izsák Aladár tj. Eitel Emil tj. Graetzmacher Jenő tj. Böszörményi L. Jh. Jéger Audor orvos. th. Megyaszai Mihály, Osváth Odón, Széll Kálmán, Császi László, Farkas József, Borbély Gyula.

— **Nyilatkozat.** Winkler János től, a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság vezérigazgatójától tegnap a következő nyilatkozatot vettük:

A közönség körében elterjedt és személyemre vonatkozó híresztelésekkel szemben és annál a jóindulatnál fogva, melyet a kolozsvári közönség irántam mindenkor tanúsított, indítatva érzem magamat annak kijelentésére, hogy kizárólag megrongált egészségem

helyreállítása céljából önként kértem igazgatóságomtól eddigi állásomtól való felmentésemet.

Ezen kérelmem teljesítése felett az igazgatóság csak a jövő hó folyamán fog végérvényesen határozni, a mely időig szabadságot tarttam.

A kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság pozíciójával és felmentés iránti kérelmem összefüggésben egyáltalán nincsen.

Kolozsvár, 1902. nov. 13.

Winkler János.

— **Lógyakorlatok.** A folyó hó 26-án és 27-én a Plecska-völgyben, éles töltésekkel lögyakorlatokat fognak tartani, kora reggeltől késő estig. Erről azzal a figyelmeztetéssel értesítjük az érdekelteket, hogy a jelzett napokon, a megnevezett helyen ne tartózkodjanak, ott ne közlekedjenek.

— **Elaludt a sineken.** Majd hogy végzetes lett tegnap délelőtt a kis leányra a saját gondatlansága. A pályaudvar közelében lefeküdt a sinekre és elaludt. Alig szenderedett azonban el, mikor a pályafelügyelő észrevette az alvó kicsikét s megmentette a fenyegető veszedelemtől. Két perczel azután száguldott az állomásra a Brassó felől robogó gyorsvonat, mely átmetszette volna a kis leány élete fonálát, ha idejekorán ki nem mentik a halál ösvényéből.

— **„Idyll” a Mátyás-téren.** Egy sikkos leányzó aprította végig tegnap délelőtt a Mátyás királyteret. Hátul ésbontóan fölhuza a ruháját s látni engedte a csipkefodros alsó szoknyát, mely kaczerán kandikált ki a selyem alól. Mindenki utána bámult a tüneményes leányzónak, de a csudálkozás csak akkor volt teljes, midőn nyomába rohant egy urinó s egy közeli rendőrt arra hívott föl, hogy az ő felelősségére nyomban tartóztassa le az „idegen perszonát”. A rendőr engedelmeskedett s a következő perczben már az inspeksiós szobában voltak az asszonyok. Az üldöző röviden előadta, hogy pár nappal ezelőtt egy értékes alsószoknyáját lopták el, melyet most a letartóztatott hölgyen látott; kérte annak lefoglalását. Az inspeksiós tiszt — miután a szoknya újabb tulajdonosnője habozott a ruhadarab hol szerzésének bevállása körül — leparancsolta a fodros alsószoknyát s most, további intézkedésig, a rendőrség garderoppja gazdagabb egy csábosan szép női ruhadarabbal...

— **Öngyilkos tűzér.** A „gyöngy élet”-nek újra egy áldozata van. Nem a rossz bánásmód üzte halálába e legújabb mátyás-téren. Kropicska Vince tűzérközlegénynek kevés volt az a pár fillér „lénung”, ami minden öt napban kijár egy közlegénynek. Szolgája volt a saját századosának, kinek — amíg az szabadságon volt — tul adott minden ruháján. A pénz elitta s mikor a legutolsó garast is borbá tette revolverrel keresztüllőtt a nyakán. Ez tegnapelőtt este történt. Tizenegy órakor érkezett haza a kapitány, de nem állíthatta törvény elé tolvaj szolgá-

ját, mert az már szederjes ajakkal feküdt a földön. Tetemét a katonai csapatkórház halottas kamrájába szállították.

— **Lövés a francia képviselőházban.** A francia képviselő kamarát csütörtökön nagyon megijesztette egy pár lövés, melyet egy nyilván eszelős ember tett azért, mert nem akarták a karzatra bocsájtani. Az izgalmas, de jelentéktelen incidensről a következő értesítést kaptuk:

Párisban a francia kamara ülésének megnyitásakor a folyosó felől lövések zaja halatszott, az eset egy kis nyugtalanságot okozott, amely azonban csakhamar megszűnt amikor kiderült, hogy egy gyarmati tiszt, aki a karzatra akart fölmenni, revolverével négy lövést tett és azt kiáltotta: Eljen haza! A tisztet letartóztatták és a háznagyi hivatalba vitték. Azt hiszik, hogy örült. — A folyosó meynyezete három golyó nyomait mutatja. A padlón egy golyót találtak.

Eleinte azt hitték, hogy merénylet történt és elzarták a Bourbon-palotát, melyből míg a tényállás föl nem derült, senkit se ki, se be nem bocsátottak.

— **Verekedő katonatiszt.** Prágából jelentik, hogy egy Széll Árpád nevű hadnagy az utcán gimnázista gyerekeket megvert. A fiuk közül az egyik, a rajztáblájával beleütődött, mire a hadnagy annyira dühbe borult, hogy megfordult, leteperte a fiut és megrakta. A mérge még ekkor se pároigott el, hanem tetejébe két másik fiut is elvert. Az ifju csehek ez eset miatt olyan dühösek, hogy azt interpelláció tárgyává akarják tenni.

Színház és Művészet.

— **Az ember tragédiája.** A holnap délutáni első ifjusági előadásra a nagyfoku jegy elővételeből következtetve, csufolt ház lesz. Madách remekművéről előadás előtt dr. Versényi György fog értekezni. Ez előadás — mint már jeleztük — fél 3 órakor fogják kezdeni.

— **A cigánybáró.** Strauss népszerű operettjét adják holnap este. Saffit Sugár Aranka, Arzenát Szabó Mariska éneklék. Zsupánt ezuttal játsza nálunk először Mátrai.

Színházi műsor:

Vasárnap: d. u. Ember trag. este: Cigánybáró.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **§§. Szocialista és a miniszterek.** Tegnap számunkban hirtadtunk arról a budapesti esküdt-széki tárgyalásról, melynek anyagát az adta meg, hogy Tatai Gyula kolozsvári betűszedő Darányi miniszter és Széll Kálmán miniszterelnököt a Csórbai-tó eladásának ügye alkalmával a „Népszavában” panamázással vádolta és eljárásukat szigorú kritika tárgyává tette. Ez ügyben tegnap fejezték be a tárgyalást. Gregus Gusztáv ügyész ugy a Széll mint Darányi Ignác sérelmére két-két

rendbéli rágalmazás és két-két rendbéli becsületsértésben kérte elmarasztalni a vádlottat, de az esküdtsek dr. Pollacsek Sándor védőbeszédére kimondta, hogy vádlott nem vétke a Széll Kálmán miniszterelnök ellen elkövetett rágalmazásban és becsületsértésben, Darányi miniszterrel szemben is csak a becsületsértésben mondották ki vétkesnek. A törvényszék az esküdttek verdiktje alapján Tatai Gyulát sajtó utján elkövetett becsületsértés vétségé miatt három hónapi fogházzal és 1000 korona pénzbüntetéssel sújtotta; kötelezte egyuttal a vádlottat arra, hogy az ítéletet a Népszavában egész terjedelemben közölje. A védő az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szombat nov. 15-én.

Fedák Sári vendégföllépésével:

Csókron szerzett völegény.

Enekes bohózat. Irta: Szigeti József.

SZEMÉLYEK:

Csontai Lőrincz	— —	Szegő
Béla unokaöcscse	— —	Tompa
Eszti	— —	Laczkó
Abrai Irén	— —	Fedák
Olga	— —	Gál
Rosa Centifolia	— —	Garzó
Futaki	— —	Kassai
Ripacs	— —	Dezséri

Kezdeté este 7 órakor.

Kiadó-tulajdonos

SCHABERL JÓZSEF.

Nyilttér.)*

Tudomásul.

Lázár Áron szabómester alkalmazottja voltam. E hó 10-én felmondtam és ezt követőleg Lázár oly gorombán bánt velem, hogy kénytelen voltam szakítani műhelyével. Mikor a leszámolást intéztük az üzletben — reámrontott, goromba szavakkal leszidott, s még tetteleg is bántalmazott. Mindezt nyilvánosságra hozom, hogy más is okuljon a példából.

Kolozsvár, nov. 14.

Rosmán Dávid.

*) E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a Szek.

A „Kolozsvári Ujság” naptárszelvénye.

4. szám.

Aki ezt a szelvényt lapunk 30 egymásután következő számából kivágja és azt a kiadóhivatalnak beküldi, egy díszes kivitellű fali-naptárt kap teljesen ingyen a „Kolozsvári Ujság” — karácsonyi ajándékaként. —

Apró hirdetések.

LEVELEZÉSEK.

Egyetértés. Levele van a kiadóban.

Molnár Emil. Levele van a kiadóban.

Zöld béka. Levele van a kiadóban.

Napsugár. Ugy látszik adós marad a válaszsza. Talán meggondolta, hogy jó lesz óvakodni, avagy fél az... — Ö.

Két vigkedélyű, jó mulató testvérek — egy 26 és egy 19 éves — az unalmas vasárnapokat és téli esteket két csinos, kedves iparos társaságában óhajta eltölteni. Levelet, Vigkedélyű és Jómulató címen kérnek.

Szórakozás czéljából egy intelligens fiatal ember egy szőke leánnyal ismeretséget óhajt kötni. Levelet „Adonisz” jelige alatt a lap kiadóhivatáslába kéretnek.

Intelligens, törekvő iparossegéd nőül venne egy oly háziassannevelt leányt, kinek egy pár ezer korona hozománya van. Levelet „Törekvő” czímen továbbít a kiadó.

En egy józan életű fiatal iparossegéd vagyok közös háztartásra lépek egy ügyes, fiatal nővel, vagy független özvegygel. A legkomolyabb levelet kérek „Egyetértés” czímen a kiadóba.

KINÁLAT:

Magányos hivatalnok deczember 1-ére teljes ellátást kaphat magányos nőnél. Czím a kiadóhivatalban.

Józsa életű iparos lakást vagy teljes ellátást kap-

hat egyedüli nőnél. „Itt áll szerényke kis lakásom” jelige.

Tanítást vállal erélyes és tanításban gyakorlott egyetemi hallgató. Levélbéli megkeresést „Szorgalom” czímmre kérek.

Olvassuk !!

Eltemették az apát, Arvaságban a család. Nyomor útná a fészket, De Bernáth küldi gőpjét, S menten boldog a tanya, Nem zokog a jó anya, Mert a kis varrógéppel k' fűznek a szegénységgel.

Életuntan egy levele Bernáth kerékpárját vette, Hogy splenjétől szabaduljon, Testmozgásban meggyógyuljon. Erdőn, mezőn karikázott, Napokon át izzadt-fázott, S véga mi lett a sok turnak? Most csap fel splen komikusanak!

Bernáth Sándor trizikidjén Kullog árván egy agglagony. Söhajta néz néha-néha Üres ülésre a — léha. Szgyser egy ut fordulóján Felbukkan egy molett kis lány Két-három szó — barátokoznak, S már duettbe karikáznak.

Ha Bernáthtól vész hegedűt, Tokot, gyanítát és nyiretyűt, Két-három hét el se telik — S irigye lesz cseh Kubelik. És ha hegedűt nem szeretesz, Cziterán is kesereghezsz. Avagy pedig harmónikán — Mindenféle szép muzsikán — Nosza pajtás, kiálta tehát! Küldjön árjegyzéket Bernáth!

Ha javítani kell a gépet, Hiányzanak alkatrészek, Vagy szakad a hegedű hur Bernáthoz — á közel ut, Hol mindent beszerezhetünk, Legolcsóbban megvehetünk. Pártoljunk hát csak a magyart — A hazai versenypárt!

Bernáth Ede Sándor

erdélyrészi varrógép, kerékpár, hangszer és zeneautomata nagy raktára,

Kolozsvár,

a m. kir. Posta és Távirada szállítója. Mechanikai motor erőre berendezett javító műhely. Pontos, gyors és olcsó kiszolgálás.

Egyuj Singer varrógép csak 35 ft 10 évi jótállással.

VIZVEZETÉKSZERELŐ.

Fellegvári-ut 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Javítást gyorsan eszközöl.

Braun Mihály

- hangszerkészítő.
- Nagy javító műhely, nagy raktár az összes hangszerrek és azok alkatrészeinek.
- Kolozsvár,**
- Wesselényi Miklós-utca 18.

ERZSÉBET

GŐZ- ÉS — KÁDFÜRDŐ KOLOZSVÁRTT Kis-Szamos-utca 1. szám.

Müller utóda

SOMLYAI M. Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca. Ajánlja: üveg-, porcelán-, lámpa és háztartási eszközök raktárát. Lámpa javítások, képek, tevések eredeti gyárakon.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel ugyszinte a nagyrebesült vevőimmal tudatni, hogy az **egész nyár folyamata alatt is**

I. rendű Bükk, Usztatott, Hántott Cser, Hasított Cser és Tölgyfa

KAPHATÓ.

- I. rendű bükk fa 4 négyszög. 11 frt. 22 kor
- Usztatott bükk fa 4 négyszög. 10 „ 20 „
- Hántott cser fa 4 négyszög. 9.50 „ 19 „
- Hasított cser fa 4 négyszög. 10 „ 20 „
- Tölgy fa 4 négyszög. 9.50 „ 19 „

Hazaszállítva 1 frttal drágább.

A megtekintésére ingyen kocsis.

FISCH GÉZA, fakereskedő.

Megrendelhető telefonon 315. sz. és Wesselényi Miklós-utca 14. sz.

HAZÁM kávéház udvar. 20 —

ÜZLETÁTVÉTEL!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Ferencz József-út 93-ik szám alatt levő

fodrász-üzletet

átvettem Pap Máriaótól és a mai kor igényeinek megfelelően átalakítottam. Főtörekvésem, hogy vendégeim a legpontosabb kiszolgálásban részesüljenek.

Maradok alázatos tisztelettel

Nadabán Pál, üzlettulajdonos.

Kolozsvártt, Ferencz József-út 93. szám.

Lányi Benőné

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-u. 2. sz. emeletén levő

Női kalap

termét ajánlja a m. t. közönség figyelmébe, hol nagy választékba elismert olcsó áron árusít díszített és díszítetlen női kalapokat a legdivatosabb szín és formákban. 81 14—30

Elvállal kalapformázást, festést és díszítést olcsó árban.

É r t e s í t é s.

A jótékonyág apostolának nevével „Baró Hirsch Mór” egyesület fölvesz tagokat egész 50 éves korukig. Ezen egyesület czélja: Törzstagjait és hozzátartozóit betegség esetén az egyesület költségén gondos orvosi gyógykezelésben, gyógyszerek díjmentes kiszolgáltatásában és a törzstagokat betegség esetén heti 10 korona pénzsegélyben részesíteni, valamint elhalálása alkalmából hátramaradott családjának megfelelő segélyösszeget nyújtani; ezáltal egyesületünk hivatalnokok, kereskedők és iparosok részére különösen ajánlatos.

- Az egyesület 3 osztályt állított fel és pedig:
 - Az A) osztályba felvétetnek tagok 40 éves koráig; havi járulék 6 korona, a tag elhalálása esetén hátramaradottjai az alapszabályokban foglalt feltételek mellett 2400 korona segélyösszegben részesül;
 - A B) osztályba felvétetnek tagok 45 éves korig; havi járulék 4 korona 10 fillér, a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 1200 korona végösszegben részesülnek, végre;
 - A C) osztályba felvétetnek tagok 50 éves korig; havi járulék 3 korona 10 fillér, a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 600 korona segélyösszegben részesülnek.
- Tagul felvétetük — és pedig folyó évi november ho 1-től november végéig teljesen díjmentesen, minden feddhetetlen jellemű egyén, állás, vallás és nemre való különösg nélkül.

Cselédosztály.

Az ezen osztályba belépő cseléd tartó tagok csekély évi 4 korona tag-sági díj fizetés ellenében abban a rendkívüli kedvezményben részesülnek, hogy azt a terhet, melyet az 1875. év III. törvényczikk 1. §-ának 5. pontja rájuk ró, helyettük az egyesület vállalja magára vagyis beteg cselédeiket — a gazda teljes megkimézésével — valamely nyilvános kórházba saját költségén gyógykezellet.

Ha tekintetbe vesszük, hogy egy megbetegedési eset a cseléd tartónak egyéb kellemetlenségeken felül még 15 évi tagsági díjjal felérő költségeket okozhat egyszerűre, feleslegesnek véljük annak további bizonyítását, hogy ezen új osztály is a közérdeknek és humanizmusnak áll szolgálatában.

Bővebb fevilágosítást ad és a felvételt eszközli a titkári hivatal Emke-tér 3. sz.

Deáky Albert, titkár.

„Baró Hirsch Mór” jótékonyági és önszegélyző-egyesület.